

ЮНАК

ж о в т е н ь ♦ o c t o b e r

1979

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ "ЮНАКА"

ГПБулава, шукаючи способів покращання методи збирання передплат, зобов'язала КП Старшини через пл. осередки допомогти пл. видавництву збирати передплати гуртово й напсилати їх напочатку березня до Адміністрації. Пресові референти у пл. осередках виготовляють списки своїх членів з їх адресами й, згідно з зібраними передплатами, висилає їх до Адміністрації. На основі цих списків Адміністрація висилає журнали. Тому просимо Вас перевірити в станицях списки й вплачувати передплати **тільки до станиць**. Нашим обов'язком повинно бути, щоб **кожний** подбав про **своєчасну** вплату. Тим улегшимо працю пресовим

референтам у станицях, піднесемо рівень нашої пл. готовости й дамо змогу пл. видавництву існувати.

Передплатники, які не є членами пл. станиць, пересилають передплати кожного року **не пізніше 15 березня** безпосередньо до видавництва.

Пл. видавництво вдячне за щедрі датки на пресфонд і просить не забувати про них у майбутньому. Від кожного з нас залежить доля пл. преси, її існування і ріст. Хай же кожний причиниться до росту журналів, бо це наше спільне добро.

Адміністрація

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть

дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- **приймає ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластунки і Пластунки в Торонті!

**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Від 1 січня 1979 р. річна передплата "Юнака" коштує: США і Канада — \$10.00;
Австралія — рівновартість 10.00 амер. дол.; Австрія — 100 шилінгів; Аргентина — 10.00 пезів; Німеччина — 15.00 нім. марок; Франція — 15.00 франц. франків;
Італія — 2.000 лірів. Велика Британія — 2.00 фунти

Ціна одного числа \$1.00.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S.4V7, Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

З МІСТ

2	Допомога юнацтва дітям у Році Дитини	Под. Гребля
3	Помер Володимир Івасюк	**
4	"Червона рута" — пісня	В. Івасюк
	Із книги "Туга за Україною"	Л. Госейко
	"Все таке ніжне..."	І. Сенік
5	Валентин Мороз у Торонті	А. Винницький
6	О, краю мій...	М. Рильський
7	Молоде перо: Стародавній замок,
Чим край багатий	Т. Сагайдаківська
8	Мандруємо по світі...	М. Зелик
9	Що читати? "Прометейів вогонь"	А. Винницький
	Ювілей Пластової оселі "Вовча тропи"	**
10	На спомин сл. п. ст. пл. Ореста Гонка	Б. Титла
11	Ознайомлення з деревами	Подруга Надя
12	З таборової журналістики	Х. Левицька, Л. Певна,
М. Мазуркевич
13	Івасик Світличний в Сіранузах	М. Л.
14	"Юнак" дякує за привіти з табору	**
16	Молоде перо: Підготовка до лету	П. Верига
17	З природи і техніки:
Компютери — що вони?	В. Онишкевич
18	Чи знаєте ту платівку?	О. Кузишин
19	Вивчаймо співати не лише колядки	**
20	Ми тут таборували	**
21	Хроніка	*
24	Інтерв'ю з музичним ансамблем
"Веселі часи"	М. Біланюк
25	До нас пишуть	
26	Замість квітів на могили	
28	Список датків на пресфонд	

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. юн. Роман Вашун

пл. юн. Андрій Винницький

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

пл. юн. гетьман. скоб Всеволод Онишкевич

пл. сен. Олександра Юзенів

пл. сен. Люба Нрупа

пл. сен. Петро Содоль

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як тем скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямами та вимогами
юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1979 Ч. 10 (193) РІК XVII

Інтернаціональне стандартно-серійне число,

0044-1384

● На обкладинці: Голова ГПРади — пл. сен. Ярослав Гладкий переводить записання Начального Пластуна пл. сен. Юрія Старосольського, яке відбулося 22 липня 1979 на "Вовчій тропі". Фото ст. пл. Роми Сохан-Гадзевич використано з ласкавого дозволу Українського Тижневика "Свободи".

ДОПОМОГА ЮНАЦТВА ДІТЯМ У РОЦІ ДИТИНИ

З вами на світі, книжки, солодко було жити.

Степан Яворський

Дорогі Подруги і Друзі!

Влітку мали ми нагоди зустрічатися з дітьми, їх батьками, читати пресу. Тож зустрівшись тепер, згадуємо літо й ділимося думками про потребу й можливості праці для дітей.

— Мені попав в руки, — звітував Роман (йому завжди попадає в руки щось цікаве і корисне!), — Бюлетень Міжнародного Року Дитини з Оттави. А там проєктів!... Усього багато, що може зацікавити батьків і громадян виховними проблемами. Нарешті щось у світі робиться для дітей. Окремі провінції в Канаді проводять цікаві акції — Бр. Колумбія веде акцію за покращання духового здоров'я родини, Алберта улаштовує мистецькі виставки, цим плекає спільні інтереси дітей, а працею нагородах діти зближаються до природи. Онтаріо має конкурс на музичну поему для дітей, програму плекання здоров'я зубів, Скарборо дбає про дітей-калік, Нова Фунляндія досліджує і пропагує правильне харчування дітей, у Новій Шотландії проведено цікаві інтерв'ю з дітьми на телевізії, збільшено мережу дошкіль у Північно-Західній Території, заплановано багато іншого. На ці акції держава призначає поважні фонди (5 мільйонів в Онтаріо!).

— А потреби нашої дитини, — щоб спрямувати розмову на актуальні й конкретні плани, почала я, — і тут за морями, і в Україні, крім загальних потреб дитини у світі, знаєте які? Діти потребують здорової української атмосфери, знання рідного слова, можливості споживати українську культуру, того всього, що може дати почуття національної гордості, зв'язок з родом, з минулим і теперішнім України. Пам'ятаєте, що сказав В. Мороз? Його син, а чи тільки він один? — вже у вісім років життя став дисидентом. І в Україні велика загроза асиміляції, а з нею скільки лих?...

— Тому треба, щоб наші діти полюбили українську книжку, — поспішила з практичними порадами Марта. — Книгочитання, знаю це по собі, може пов'язати дітей з нашою культурою.

— У жовтні, — відізався, завжди обізнаний з проблемами виховання з домашнього життя, Андрій, — розповідає моя мама, — в Україні відбувалися свята книжки, улаштовувались концерти, вистави, дітей обдаровували батьки книжками. Треба, щоб наша станична бібліотека мала нові дитячі книжки, щоб відбувалися конкурси читання книжок, щоб тим, що читають давали нагороди, у рожах, щоб проводилися вмілості читачів книжок.

— Я чув, що любов до слова плекають змаганнями за виразне й гарне читання, — заговорив часто несміливий Микола, — проголосім і подбаймо про те, щоб новаки й новачки приготували гарне читання своїх улюблених оповідань чи віршів, щоб прийшли послухати їх виховники, товариші, батьки.

— А я знаю, — порадила Христя, — що коли ми йшли до клубу старших з деклямаціями чи читанням, то це дуже їм подобалося. Користь з того не тільки старшим, але тим, що читають. Можемо робити свята рідного слова для себе й для дітей, і для старших, пригортаючи відповідні твори та їх гарне читання, деклямування, драматизування. Уявляєте, як би це привітав голова клубу старших!

— О, це, думаю, дуже заохочує дітей ставати "мистцями" читання, — поспішила з поясненнями Оксана. — Пригадую, як я любила малою слухати голосного читання спочатку маму чи тата, а потім моїх молодших сестри й брата. Коли б у пластових родині створилася така традиція — голосного читання дітей старшим. Спілкування зі старшими дуже корисне у вихованні.

Вкінці ми зробили висновок, що головним завданням юнацтва в Українському Році Дитини провести якнайбільше свят книжки, змагів за гарне читання, свят рідного слова, конкурсів за найбільшу кількість прочитаних українських книжок, дописів до "Готуйсь", до "Веселки", здобування вмілостей книголюбів, журналістів тощо. Бо з книжки починається духове життя, самовиховання. І щоб дитина могла мати духове життя, треба, щоб добра книжка стала для неї необхідною, щоб у ній вона шукала відповідей на проблеми її щоденного життя, щоб читанням збагачувала знання й відчуття краси, щоб знала, що в книжках пізнає добро і велич людини. Юні Подруги і Друзі, допоможіть дітям у Році Дитини полюбити книжку.

Скоб!

Подруга Гребля

Помер Володимир Івасюк — автор „Червоної Руті”

З глибоким смутком і обуренням сприйняла українська молодь в Україні й поза її межами звістку про смерть улюбленого композитора Володимира Івасюка. Його тіло знайшли в лісі в Бруховичах біля Львова повішене, з виколеними очима, поламаними пальцями й глибокими ранами на грудях. У рани озвірілі злочинці встромили гілки калини.

Брутальний злочин сколихнув почування цілої Західної України. Похорон В. Івасюка, відбувся 23 травня ц. р. У ньому взяло участь понад 10 тисяч. Були на похороні окремі мистці та мистецькі ансамблі. Студенти Львівського університету не пішли на виклади в день похорону. Похоронили В. Івасюка на Личаківському цвинтарі недалеко могили І. Франка.

Біля могили відбуваються демонстрації. На могилі багато вінків, багато відвідувачів не тільки з західних областей, а також з Києва й інших міст України. Серед населення, а зокрема серед молоді, поширюються вірші про цю трагічну подію. Тексти їх розклеюють на стінах і деревах. У зв'язку з цим КГБ намагається очорнити ім'я Івасюка, називаючи його алкоголіком, шизофреніком, і що він учинив самогубство.

Брутальність злочину стає в усій наготі, коли довідуємося про те, якої вдачі був Івасюк, як народилася перша пісня композитора, як її сприйняв загал, коли познайомимося з життям мистця. Ось декілька спостережень Віталія Лозового,^{*)} з розмови з Івасюком, декілька біографічних даних про нього.

Лозовий вперше почув пісню „Червона рута” в телевізорі на програмі *“Ми шукаємо за талантами”*, згодом у радіо. До студій ТВ і Радіо почали надходити масові прохання, щоб пісню повторювати частіше, надсилати бажаними ноти і слова, інформації про автора. В. Лозовий не знав ні адреси автора, ні не мав умовленої зустрічі. Але він був певний, що ця пісня народиться мусіла в чудовій околиці, і тому він вибрався в Карпати. Довго шукати Івасюка не треба було, — у Чернівцях, в місті, що в

ньому тоді перебував Івасюк на студіях медицини, кожний знав його, подавав його адресу.

Зустрівшись, Івасюк і Лозовий ходили годинами по вулицях старих Чернівців, і вулиці міста здавались для композитора стежками в горах. Тоді й висловився Івасюк про себе:

— Я ніколи не думав, що можтиму писати пісні. Правда, музику я дуже люблю. Чую її довкола, все, здається мені, співає. Я був дуже радий, що успішно склав іспити в медичній коледжі. Тоді й почав наспівувати мелодію коломийки. Це допомогло мені знайти рівновагу. Але я тепер студент, студіюю...

Проте, ставши студентом медицини в 1967 році, Володимир не забув про музику. Був директором студентської оркестри, і з нею концертував по Буковині, несучи людям красу й розраду. А одночасно зустрічі з селом, природою спонукували його творити нові пісні.

— Чи ви чули як співає смерека? — запитав Володимир під час розмови. — Я мав тоді, мабуть, п'ять років, — продовжував, — ми з батьком ішли ліською стежкою, і тато сказав щоб я прислухався, як співає дерево. Я спочатку не вірив. Ми увійшли в густий ліс, перестав іти дощ, небо прояснилось блакиттю, а з смерекових гілок скапували краплі “кап-кап-кап” — співали вони стару знайому мелодію.

З того часу Володимир знав, що природа співає, що гори і ліс мають свої прекрасні мелодії. А одного разу він почув легенду про чарівну червону руту.

На весні, як тільки стопиться сніг і карпатські гайки почнуть співати весняні мелодії, молода гуцулка шукає в лісі червону руту. Якщо вона її знайде, — каже легенда, дівчину покохає хлопець.

Легенда надхнула Івасюка створити “Червону руту”.

Ще довго, сидячи на лавці в парку, Володимир розповідав своєму гостеві про свої пісні, свої щораз нові пошуки за музичними талісманами “червоної руті”, щоб ними відкривати щораз нові мелодії улюблених Карпат.

^{*)} Автор інтерв'ю з В. Івасюком після появи “Червоної Руті” у советській пресі.

Червона рута — куц популярний в Карпатах, прославлений народною творчістю. В наступних числах подаватимемо ноти до пісень покійного В. Івасюка. Редакція.

Червона рута

ПРИСПІВ
Червону руту
Не шукай вечорами,
Ти у мене єдина
Тільки ти, повір,
Бо твоя врода —
То є чистая вода,
То є бистрая вода
Синіх зір.

Любомир Госейко
із книги «Туга за Україною»

Отче наш,
моя молитва — Україна,
що дише соняшним вином,
благословлю Твоє ім'я священне
на материнських швах долонь.
Насущного ти хліба не змивай
палкою кров'ю племені мого,
але прости всім ворогам,
що розпинають матінку мою
на кожному шляху, на кожнім роздоріжжю.
Прости й мені, що жодному катюзі не
прощаю
за кожний у лице Тобі удар.
В очах Твого сина на хресті кончини
я безліч бачу батьківських хрестів,
а їм у стіп, в руках княгині Ольги, —
в одчайних лементях праматір Русь.

Ірина Сеник

Все так же ніжне
 Святково біле
 В мережеві снігу
 Березня дні
 Небо ласкаве
 Сонце високо
 Вклоняються нині
 Ранній весні
 Серце без смутку
 Озі розквітлі
 За обрієм світ мій
 Доля ясна
 Моя Говерля
 В мережеві снігу
 В мойй батьківщині
 Рання весна

Березень 1979 р.

Валентин Мороз у Торонті

Валентин Мороз, — для більшості з нас був надлюдським символом руху спротиву московським окупантам, який перебував в обставинах, що їх нам, дійсно, тяжко уявити. Хоча ми всі протестували й демонстрували в обороні Мороза, — ми ніколи не сподівалися, що його колинебудь випустять.

Зустріч з В. Морозом у Торонті перед прес-конференцією

Тому, як я був на торонтонським лєтовищі, щоб його привітати, мені не було легко повірити, що він таки є на волі, що він стоїть переді мною і так виглядало, що ще довгий час буде так само стояти між нами і говорити. Мороз сказав коротке слово і тоді мені, як і багатьом іншим пластунам, потиснув руку. Аж тоді я вповні відчув його присутність. Він говорив такою мовою, до якої ми тут привикли, і він став мені якось рідніший через те. Мені стало надзвичайно добре і я був дуже захоплений, як і багато інших молодих і старших там на лєтовищі. Це було в середині 6-го червня 1979 року.

В п'ятницю ввечері був бенкет у честь Мороза. Тут у промові він заторкнув декілька дразливих питань (напр. питання патріархату). Наша спільнота вже поросла добрим шаром "єстаблішментства". Тож одні підсміхалися нервово і крутилися, а інші аж закурили, хоча в залі курити було заборонено. При кінці бенкету хор "Прометей" заспівав кілька пориваючих, бойових пісень і всі дивилися — як на них zareagye Валентин Мороз. Всеж було дуже приємно знову бачити і чути Мороза.

В суботу відбулася українська пресова конференція з В. Морозом, під час якої була непередбачена перерва, коли Мороз дістав вістку з Вашингтону, що його дружини Раїсу і

Картина Василя Курилика, тема якої демонстрація в обороні В. Мороза. Її вручили В. Морозові під час бенкету в Торонті.

сина Валентина випустять з СССР до 12-го червня найпізніше. Тут вже "опіка" Мороза почала наглитися, що час кінчати з українською пресою, бо чекають дальші зустрічі. Але все таки Мороз заявив, що він таки хоче говорити з кореспондентами молодечої преси, і так мені пощастило привітати його від "Юнака".

На питання чи йому подобалася постава нашої молоді, Мороз відповів, що був заскочений такою завзятою і розгоряченою молоддю. Також він заявив, що хоче заснувати таку "організацію духа" — лицарів Святослава, в якій з'єдналася б уся високоідейна українська молодь. Відповідаючи на ще одне моє питання, сказав, що працює над своїми споминами, які незабаром вийдуть.

По полудні у Convocation Hall при торонтонському університеті відбулася окрема зустріч з молоддю. Молодь зустріла Мороза оплесками і довгим невгаваючим скандуванням: "Ві-та-є-мо...".

Ст. пл. Оксана Винницька, яка проводила програмою, привітала Мороза від пластової організації, а відтак привітали його представники СУМу і ОДУМу. Після цього Мороз сказав до нас своє слово, а згодом молодь мала можливість ставити Морозові питання, на які він вичерпно і ясно відповідав. Зустріч закінчилася відспіванням національного гімну.

З Convocation Hall всі рушили в напрямі провінційного парламенту, а далі вже парадно до торонтонської ратуші, де мала відбутися маніфестація в обороні українських дисидентів, а зокрема Л. Лукіяненка і Ю. Шухевича. На чолі походу ішов Мороз з однією червоною трояндою в руці.

На лєтовищі я почувався близьким до Мороза і він мені здавався якось рідним і доступним. Однак вже на бенкеті, на англо-французькій пресконференції, у Convocation Hall й на маніфестації мені здавалося, що його віддалили, відокремили від нас. Так як він сам сказав, "дали за скло". Це моє почуття було тому, що видно було навколо Мороза все тих самих людей, які творили між Морозом, а нами немов мур, немов справжній Secret Service. Ці люди не допускали інших, наглили Мороза, щоб не засиджувався задовго в одному місці, натякали про "запізнення в програмі" і т. п. На українській пресконференції, де було відносно мало людей у кімнаті, Валентин Мороз переборов цю атмосферу, будучи щирим і відвертим.

Це заставило мене на зустрічі з молоддю поставити йому питання (яке я мав намір спитати на пресконференції, — але не стало відваги...) такого змісту: "Мені, молодому пластунові, цікаво зауважити, що Ви, як в Америці, так в Канаді, перебуваєте майже виключно в однім партійнім оточенні. Чи можете пояснити чому, коли є багато інших ідейних українців поза межами тої одної організації, з якою Ви є?"

Валентин Мороз відповів: "Це дуже важливе питання і воно по юначому задане щиро. Оце я називаю лицарями Святослава, — які питаються просто те, що думають. Це вже початок лицарів Святослава. Я не належу до жодної української партії, ні до жодної організації. Я хочу належати лише до лицарів Святослава. Це неправильне уявлення, і це вже деякі люди створили таку версію, що я перебуваю в оточенні однієї партійної громади. Справа в тому, що є активніші громади і є менше активні. Я не роблю різниці у приписі між громадами, в мене є свої чіткі погляди, а що стосується практичних справ, я спілкуюся з тими людьми, які приносять мені найбільше практичної допомоги. Я готовий прийняти цю допомогу від усіх і я тут шукаю друзів на індивідуальній, а не на партійній основі. Я прошу це запам'ятати — на індивідуальній, а не на партійній основі.

Якщо б хтось склав мій часовий розклад, то мабуть побачив би, що в моєму оточенні більшість часу забирають люди, які взагалі на-

становлені проти будь-яких партійних груп. І мабуть навіть більше часу я проводжу з ними, ніж з тими партійними групами про які була мова.

Якщо б ви ближче знали мій щоденний побут, ви б в цьому були переконані".

Дуже тішуся, що Валентин Мороз нарешті на волі! Дуже тішуся, що він був у Торонті, що я міг його пізнати. Вірю, що він захопить нашу громаду на еміграції і її з'єднає!

пл. розв. Андрій Винницький

Максим Рильський

О, КРАЮ МІЙ...
(Уривок)

*О, Краю мій! Вечірньої години,
Коли в полях смутна лягає мла,
До тебе серце, як дитина лине,
І кволі руки, ніби два крила,
У далеч простираються незриму,
У молодости землю несходиму.*

*Там по обніжках, сивим полином
І медовою кашкою порослих,
Блукали ми бувало день за днем,
Забувши і про їжу, і про послух,
Сваволі діти... З них до сивини
Один дожив — умерли всі вони!*

*Берега там у шибі заглядала,
Коли я, хлопчик, спочивать лягав,
І зірка та, що світ мій осіяла,
Цвіла, мов квітка між небесних трав
І стерегла дитину від напасти...
Настане скоро їй пора упасти!*

*Там солов'ям рідний гай співав —
Тремтіла кожна гілка солов'їно!
Там білий між деревами рукав
Майнув колись одну лише хвилину
І для очей в одну хвилину зник,
Щоб у душі зостатися навек.*

*Там першу радість і страждання перше
Довірливо навчався я приймать,
Там рідну пісню слухав я, замерши,
Щоб і самому стиха заспівать,
Там воду пив із джерела дзвінкого.
О, хоч би раз припасти ще до нього!*

СТАРОДАВНІЙ ЗАМОН Аквареля

Руїна.
Замок забутих князів,
забутої слави.
Кам'яні мури пишаються
у висоті небесної блакиті,
оковані золотом погідного світанку.
Лиш де-не-де сходяться вони з холодною землею,
де бурхливі століття повалили їх.
Колись...
тут горді полки в похід вирушали,
верхи бистрих білогривих,
а рідний прапор з вихром гравсь у вирі.
Тепер гола щогла білим кістяком додолу
повалилась,
кругом барвінок обростає...,
а дикий виноград тихенько пнеться,
пнеться й вкриває малі віконечка,
де в місячному сріблі, княжна любо
прислухалась
чарівній серенаді.
Вітер вічно по кутках гуляє — і зідхає,
душ блукаючих шукає,
лиш сірі скатерті павутини тремтять.
А орел могутий, сизокрилий
найвищу вежу гніздом наділяє,
нове князівство буде
на руїнах стародавнього.

Написала Тася Сагайдаківська

ЧИМ КРАЙ БАГАТИЙ

З глибин моря хемічних туманів
індустрійні хмари не впускають промінь
золотий.
Неосвічений
маячів сірий праліс каменів,
праліс, де природу стримують
сірі стіни невтомних фабрик.
Чим край багатий? "Індустрією" — скажуть
нам,
— лиш очі мої непереконані цим...
Вони глядять там, де тумани стеляться
не попідом, а тихою росю.
Де сірих стін ніхто не збудував.
Там вічносумуючі верби
свій жаль переливають цілющими сльозами,
холодним лісовим потоком...
Жаль цей невимовний, стародавній
— про людську владу над природою —
і кривду...
Про яку шумлять глибокозелені гущавини,
про яку дві гнучкі смереки
з вітром шепочуть
на соняшній галяві.
Лиш горді дуби,
мов старосвітські сторожі, непідкорені стоять.
Дух вічності
і правди.

Написала Тася Сагайдаківська, Торонто

МАНДРУЄМО ПО СВІТІ... Присвячую Пані Олі Пеленській

У Великодню Суботу в хаті п. Ольги Пеленської, Мюнхен.

Як уживати телефон? — питання, яке може збентежити навіть найдосвідченішого подорожуючого. Мене і мою товаришку воно стрінуло вперше на залізничному двірці в Мюнхені, Німеччина. Радилися ми, думали, пильно приглядалися до місцевих осіб, що свobodно й майстерно розмовляли телефоном.

Нарешті, по кількох хвилинах та по трьох неуспішних спробах дзвінок почав дзвонити. Дзвінкий, привітний голос відповідає:

— Добрий вечір.

— Добрий вечір, прошу пані. Я називаюся Наталя Мартенко, і маю привіт від мого дідуня з Америки, з Нью-Йорку.

— Ой, ой, ой! Від дідуня вашого! Але ж ми довго з ним не бачилися! Ну, а де ви є? На станції?.. Так?.. То зараз приїжджайте. Уважно слухайте: Перше візьмете трамвай число сім до Марієнпляцу, а звідтам п'ятдесят двійку до...

Далі слідували ще вказівки на дорогу, подяка за привіт, запросини і на кінець слова:

Але тільки не сподівайтесь у мене вигоди. Я вас погощу тим, що маю.

Я повісила слухавку. "Як легко то все перейшло", — подумала я собі. Пані Геня навіть не запитала, як довго ми плянуємо залишитися в Мюнхені. Лише: "Приїжджайте!" Я повинна була вже тоді пізнати, що така несподівана реакція може прийти тільки від дійсно надзвичайної особи.

І від тієї хвилини через наступний тиждень я з товаришкою опинилася під дбайливою опікою пані Гені. Кожного ранку, як би рано ми не встали, на нас чекав сніданок, включно з разовим хлібом, свіжо спеченим панею Лідою, співмешканкою пані Гені. Коли ми виходили на цілий день оглядати місто, пані Геня нас випроводжувала до дверей і вручала нам пишні канапки зі "шницлів" та сира; давала нам яблука, цукерки... А коли ми вертались додому, вона нас годувала варениками, чаєм, солодким, а тоді випитувала завжди про наші враження, про дальші пляни. Нам ці розмови найкраще подобалися, бо коли ми кінчали говорити, пані Геня тоді нас почала забавляти своїми цікавими розповідями про різних подорожуючих, котрих вона гостила (а їх було справді дуже багато), про українців в Німеччині, та про свої особисті пережиття.

І нам ніяк не заваджало те, що між нами а панею Генею є велика різниця віку, що живемо на двох різних континентах. Ми з нею могли розмовляти як з товаришкою-ровесницею. Її зрозуміння молоді, почуття гумору, жвавість та сучасні погляди рідко коли бувають в людей її віку.

Я тепер дуже вдоволена, що того дня в Мюнхені завдала собі трошки труда і таки навчилася вживати німецькі телефони. Інакше я б ніколи не пізнала пані Гені.

Пані Геня нас попередила, щоб ми не сподівалися від неї жодної вигоди, але вона може і не знає, що для мене найбільшою "вигодою" було бути прийнятою до її гостинної, української хати і зазнати стільки тепла та щедрости справжнього українського серця. Аж тепер я вповні зрозуміла глибину нашої української приповідки: Чим хата багата, тим рада!

Марта Зелик

“ПРОМЕТЕЇВ ВОГОНЬ”

“Прометеїв вогонь” — це новий ^{ть} роман Степана Любомирського на знан^у тему: український підпільний рух після другої світової війни.

Любомирський пише тим самим цікавим способом, тобто — він представляє головні постаті в різних ситуаціях, а тоді зв’язує їх разом. Цей роман є дуже подібний до шпигунських романів Іяна Флемінга з тим, що сама “боротьба за українську державу” і націоналізм відіграють ролі Джеймса Бонда. Тут “Джеймс Бонд” представлений усіма підпільними героями.

Петро Гавриш — це підпільник, якому під час війни москалі замордували дружину й дитину. Він своє життя тоді зовсім віддає “справі”, тобто визволенню України. Цей Петро є абсолютно непомильний і на нього не мають впливу ні алкоголь, ні жінки, словом, — “супер-агент”. Уляна також головна постать. Вона веде подвійне життя (одне — це життя підпільниці, а друге — касірки державного банку) так вміло, що її рідна сестра Ганна (вчителька історії в гімназії) про це нічого не знає, хоч з нею живе.

Любомирський дещо примітивно відрізняє зрадників чи НКВД-истів та підпільників і взагалі добрих людей, тобто “наших”. Наприклад: авторові дуже важливі руки людини. Якщо руки вогкі і зимні, то читач відразу знає, що це поганий тип, а якщо у когось теплі й сухі руки, то він добрий.

Мені, як молодому читачеві, видається, що це, що пишуть про роман на обкладинці не відповідає змістові повісти, а саме, що вона — “матеріал для виховання молодого покоління й запевнення, що українська революційно-визвольна справа не вмере”. Головно тому, що це роман, а не історична довідка. Також нашим майбутнім “революціонерам” не може здаватися, що визволення України йтиме так гладко, як “по маслі”, бо ми всі добре знаємо, скільки в сучасному світі чинників складається на успіх такої боротьби.

Проте роман цікавий, і якщо вчитатися у

нього, то тих 540 сторінок скоро проходять. В додатку, велике напруження витворюється, коли підпільники переходять від одної дії до другої.

У цім романі трохи всього: і зрадників, і героїв підпільників, і москалів наїздників, і навіть пару “гарячих” сцен. Якщо хочете мати розривку, то прочитайте цей новий роман.

пл. розв. Андрій Винницький

ЮВІЛЕЙ ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ “ВОВЧА ТРОПА”

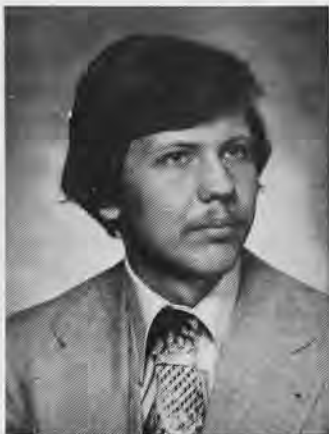
Чи знаєте, що 1978 року “Вовча Тропа” вже переступила чверть століття?! Так! Оселю “Вовча Тропа”, на якій напевно багато з Вас було чи то як учасники таборів, свят Весни, чи то зустрічей, закуплено було в 1953 році і минулого року влітку відзначено її срібний ювілей. З цієї нагоди також видано книжку про табори на “Вовчій Тропі”, про зустрічі, про людей, які там працювали і таборували, яка називається “25 слідів”. Її зредагували пластуни Філько і Аруня Старухи, і чудово зілюструвала ст. пл. Люба Мазяр, а видрукував с.н Мирон Баб’юк. У цій книжці понад 400 фото, і між ними напевно знайдете багато своїх виховників, друзів і подруг. Книжку можна замовляти, висилаючи чек на 7 дол. на адресу: Пласт Кемп, 140 Секон Аве., Нью-Йорк, Нью-Йорк, 10003, США.

Спортові ігри під час Свята Юрія на “Вовчій тропі”.

НА СПОМИН СЛ. П. СТ. ПЛ. ОРЕСТА ГОНКА

Тоді коли увесь Західний світ у піднесених настроях вступав на шлях нового 1979 року, відійшла від нас молода людина, якої коротке життя багато заповідало. Орестові Гонкові було лише 21 років і був він студентом четвертого року Університету Фордгем. Помер в наслідок ускладнень недуги нирок, яку мав ще мабуть з дитинства.

Пластове виховання перейшов Орест у Пластовій Станиці в Йонкерсі. У тій станиці був активним до кінця свого короткого життя. Вихованок нестійкої доби з усіма її небезпеками й принадами, які не одну молоду людину звели зі шляху, Орест був людиною твердого характеру, послідовний щодо Пласту.

У юнацькі роки одержав ряд юнацьких відзначень, склав третю пластову пробу і став пластуном-скобом, а також перейшов вишколи на новацького впорядника. Був він новацьким виховником вже за останнього часу юнакування та у старшому пластустві. В УСП був членом куреня "Хмельниченки", де придбав собі багато друзів. З Орестом було легко співпрацювати при усіх складних виховних проблемах. Питання, "що може дати мені Пласт, коли вже не буду в юнацтві" було для Ореста абстрактним, бо він, як покійний президент Дж. Кеннеді поставив собі питання: "Що я можу дати Пластові". Тому Пласт був Орестові близьким і цікавим до кінця його життя.

пл. сен. Б. Титла

● Прохаємо Вас приєднати для Вашого журналу «Юнак» одного нового передплатника з-поміж Ваших подруг і друзів, що не належать до Пласту. Вони також із зацікавленням будуть читати «Юнака»!

Для Філателістів

ПРИВІТ З БРАЗИЛІЇ

Ми одержали від нашого вірного співробітника Богдана Білинського з Бразилії "пластунсько-кардіологічний" привіт з цікавими для філателістів марками.

Містимо його у нашому кутику. Хто зацікавлений виміною марок з другом Білинським, просимо написати до редакції "Юнака", а тоді подамо його адресу.

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ
ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ**

НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue
At Tarnow
Detriot, Michigan 48210
Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092
In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтеся.

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДЕРЕВАМИ

Найперше ми запізнаємося з найважливішим деревом, яким є дуб. А чи ви знаєте, чому почнемо від дуба? Тому, що дуб є одним з пластових символів, — символом Сили.

Є дві великі групи дубів:

білі дуби — їх листя заокруглене, їх жолуді переважно подовгасті і дозрівають за один рік;

чорні дуби — їх листя загострене (коли висохне, то може легко поколоти), їх жолуді переважно короткі й широкі, і потребують двох років, щоб дозріти.

Дуб має цікаве насіння. Жадне інше дерево не має такого насіння, а навіть і подібного до нього. Насіння складається із зернятка, захованого під шапочкою. Дехто називає шапочку мисочкою. Зернятка їдять не тільки для свиней, але і для людей. Ціла жолудь дуже надається до ручних робіт. З неї можна робити гарні прикраси та іграшки для дітей. По жолудді можна пізнати, котрі дуби тут ростуть. Миші, ворони та білки їдять зернятка дубів, а шапочки кидають на землю. Тому часто можна знайти шапочки далеко від дубів.

Ми привикли бачити листок дуба повирізуваний. Але на півдні ростуть дуби, листки яких не є повирізані, — жолуді кажуть нам, що це дуби.

Є багато різних родів дубів, і тому ми можемо знайти дубів усюди: де сухо, де мокро, де гаряче, де холодно, на горах, на долах.

Чи ви бачили перекрій стовбура дерева? Напевно! Ви знаєте, що дерево кругле, і на стовбурі ви побачите круглі знаки, неначе він складається з безлічі перстенів. Так росте дерево, — кожного року воно поширюється, і наростає один перстень довкруги деревини. Якщо ще не бачили, то пошукайте пень зрізаного дерева і погляньте. Якщо ви знайдете пень дерева, що має не тільки перстені, але від середини йдуть промені — то ви знайшли пень дуба! Коли переріжете малу гілку дуба, то на середині побачите не малу пляму — осередок гілки, тільки малу зірку. Це початок тих променів, які ви бачили на пні старого дуба.

Не шукайте жолудей на молодих дубах, бо не знайдете. Дуб росте до 50 років, аж тоді цвіте і має овочі — жолуді.

Дуби у лісах високі, вони ростуть вгору до сонця. Дуби на полянах, по садах та інших відкритих місцях є широкі, розлогі. Вони не му-

сять рости вгору, вони ростуть у ширину, щоб усі гілки мали сонце.

Дещо про чорні дуби: їх жолудь гірка, і ніхто її не їсть. Вони швидко ростуть: на одну стопу ($\frac{1}{2}$ метра) на рік угору та на 1 цаль ($2\frac{1}{2}$ сантиметра) на рік уширш.

Дуби загально знані, тому що вони корисні. Їх уживають до будови. Навіть у воді дуб зберігається дуже довго. Дубового дерева вживають на будову кораблів, стовпів, бочок на вино, меблів, підлог.

Чи ви знаєте, що кожне дерево має ім'я та прізвище? Цікаво, правда? Візьмімо, наприклад, дуб, по-англійському oak. Це тільки прізвище, бо є багато дубів, але не всі вони однакові. Вони відрізняються листям, насінням та місцем, де ростуть. Дуб білий, white oak листя легко вирізане, заокруглене, росте в цілій східній частині США. Латинська назва: *Quercus alba*.

Чому потрібна латинська назва? Латинська назва — це наукова назва, якою користуються всі країни світу. Це ключ до назв. Якщо вам, наприклад, треба було пояснити пластунові з Німеччини назву дерева, якого він ніколи не бачив, вистачить, що ви мали латинську назву. Він у своєму словнику знайде латинську назву дерева, а коло неї німецьку і відразу буде знати, про котре дерево ви говорите.

Для інформації: у світі науки ДУБ — це родина. Ви можете мати різні роди дерев: дуби, сосни, яблуні. БІЛИЙ — це вид. Ви можете мати у саду різні види дуба, тобто різні дуби. Також ви можете мати кілька таких самих дубів, тобто всі ваші дуби будуть того самого виду.

Дуби у США та Канаді.

Білих дубів є понад 10 видів, а чорних дубів — понад 20 видів. Якщо хочете їх усіх віднайти, починайте подорожувати по США та Канаді, але не самі, а зі своєю приятелькою Книжкою, яка вам покаже, що і де росте.

Подруга Надя К.

НА МАНДРІВЦІ

Сонце ще спало, коли ми рано в другому тижні нашого таборування вирушили на мандрівку. Наші наплечники були повні харчів, а думки — повні сподівань. Нас чекала незнайома дорога, і ми нетерпеливо чекали нашої мети. Довго не тривало, коли всі зауважили, що чогось бракувало. Кожний крок вимагав надзвичайно багато сили, і тільки коли ми почали співати, наша прогулянка набрала веселого й бадьорого настрою.

Швидко ми дійшли до бічної дороги й почали йти стежкою. Наші руки простягались весь час вгору, щоб якнайбільш оминути ті колочі кущі, які росли при дорозі. Але що кілька хвилин ми чули якийсь "ай" чи "ой" від якоїсь бідолашної юначки, котра мала неприємну зустріч з тими кущами.

Наші болі якось зникли, коли ми здалека почули шум ріки. Всі затихли, щоб не перешкоджати розмові між рікою і природою. Ця розмова нас всіх зупинила на кілька хвилин, і нам здавалось, що якби ми ще довше слухали, ми б почули різні казки про життя далеко, далеко від нашого табору. На жаль, час не зупинився й ми мусіли йти далі. Перейти річку не було легке завдання. Всі дістались на другий бік, хоч деякі з нас були досить мокрі. Всі трохи змучились після наших пригод з рікою. Час до часу ми ставали, щоб відпочити та подивляти чудовий вид довкруги нас. З кожним кроком ми віддалювалися від цивілізації, а єдналися з природою.

Весь час шлях ішов угору. Було приємно йти битою стежкою, а не по цементі. Нам здавалось, що коли вийдемо на гору, то побачимо ті славні стовпи, що "підпирають небо". Нам стало гаряче, але ми не зупинились. Коли наші ноги були готові перестати ходити, щось глибоко всередині заставляло нас йти далі вперед.

Нараз, ми побачили поляну, і коли ми скинули наші наплечники, вдихнули гірське повітря й побачили красу природи довкола нас, — ми рішили, що вся попередня тяжка дорога була варта наших трудів. І під час шкільного року, коли наука часами набридла, мої думки напевно повернуться назад до табору, і я, чомусь, найприємніше згадуватиму цю прогулянку.

Учасниця табору УПЮ-ок на "Вочій Тропі" 1979 р. Допис для вмілости журналістики.

пл. уч. Христя Левицька

У жовтні цього року дійшла до нас вістка, що з України приїжджає на волю українська дисидентка Надія Світлична зі своїми двома синами. В це було важко повірити. Тяжко — бо ми ніколи не сподівалися, що колись вона справді буде з нами. Дехто сумнівався, не вірили, що це є правда, — думали, що це є советська пропаганда. Але в багатьох людей запалала віра в серцях — віра й надія, що якщо приїде Надія Світлична, то ми зможемо привітати особу, яка так багато перетерпіла, яка нам зможе сказати правду про те, що діється на Україні.

Кілька місяців пізніше, коли я була на пластових сходах, до мене прибігла моя сестра й її товаришка й сказали, що Валентин Мороз вже у Нью-Йорку.

І знов у тій хвилині запалала радість у моєму серці. З'явилася віра, що справедливість існує, бо Валентин Мороз, за якого ми так довго демонстрували, вже справді є між нами. Віра — що може існує якась краща доля для усіх тих відважних українців, що караються, яких переслідують за їхню любов до рідної батьківщини — України.

Ці дві події 1979 року були для нас радісними, й тому ми назвали наш цьогорічний табір на Вовчій Тропі "Запалала віра в серцях".

пл. уч. Ляриса Певна

Учасниця табору УПЮ-ок на "Вовчій Тропі" 1979 р. Допис для вмілости журналістики.

●●●●●●●●

ЦІКАВА ІСТОРІЯ

Тисяча років тому існувала така планета, що називалася Занфавбі. Там під водою мешкали занфавбійці. Вони були дуже мудрі. Занфавбі — це була єдина планета, що не мала сухої землі. На Занфавбі було дуже багато лікарів, і кожний лікар хотів бути інший.

Моя казка починається у хаті доктора Йуртзака. Він пробував винайти лік на страшну хворобу, що забивала 200 занфавбійців на день. Довго він працював над ліком. На третій день, о четвертій годині він думав, що винайшов лік. Він зробив пілюлі, але не знав, чи вони будуть ділати, хотів їх випробувати. Під час вечері мала муха літала в його лабораторії і поперевертала пляшки з різними хемікаліями. І коли ця муха літала, одна пілюля впала в пляшку і перетворилася у величезного змія.

Вранці прийшло ціле занфавбійське військо. І Тарас Йуртзак вилив оливу, а потім запалив. І ціла планета вибухла. Цією змією Йуртзак летів через небеса тисяча років. По-

тім він впав на землю, тут він топився, горів і тому нас страшить.

Марко Мазуркевич, 1 кур.
Із таборової газетки табору
УПЮ-ів на "Вовчій Тропі" 1979 р.

●●●●●●●●●●

ПЛАСТ Є...

(Очима учасниць табору)

- організацією української молоді;
- організацією для молодих і старших, які працюють над собою, щоб ставати щораз кращими;
- життям у природі, де юначки й юнаки мають добру нагоду навчитися жити без електрики, бути самостійним, зустрічати нових і цікавих друзів;
- організацією, в рядах якої згуртована, як молодь, так і старші;
- Пласт дає нагоду багато чому навчитися;
- організація для молоді й старших, де всі можуть вивчити всілякі речі, корисні для їхнього дальшого життя;
- Пласт навчає молодь бути загартованою до життя в природі, зберігати українську мову;
- організація української молоді від 7 до 100 років (!)

Із таборової газетки табору УПЮ-ок
на пластовій Оселі "Беркút" біля Чикага, 1979 р.

*Ватри на горах — сяють, мов квіти,
З везора аж до рання,
А за горами плазуть трембіти, —
Сурми мого кохання.*

*Жевріють ватри, ватри згасають,
Промінь вогню все вужга,
Тільки кохання — моє безкрає
Палажкотить все дуже.*

*Кажуть, що птиці — зради не знають,
Зраджують тільки люди;
Кажуть, кохання, як ватра згасає,
У нас вже того не буде...*

*Може навчили — нас так кохати
Ватри і рідні гори.
Ніжні смерізки, сині Карпати
І голубі ізвори.*

Любов Забашта

ІВАСИК СВІТЛИЧНИЙ В СІРАКУЗАХ

Перший ряд зліва: пл. вірл. Ліда Гвозда, пл. розв. Рома Прибила, п. Надія Світлична зі сином Івасиком, пл. вірл. Наталка Шпічна.

Другий ряд: пл. розв. Таня Гурсьна, пл. вірл. Олеся Гурсьна.

Малий Івасик Світличний в день своїх перших народин 20 травня 1979 року приїхав до Сіракуз зі своєю мамою пані Надією Світличною, яка цього дня відбула зустріч з місцевим громадянством і розповіла про теперішній стан в Україні, та про долю наших в'язнів і засланих.

Під час перебування в Сіракузах малого Івасика відвідали місцеві пластові юначки з XXXIV Куреня УПЮ-ік, склали йому побажання, заспівали "Многая літа", принесли подарунки, з яких найбільше сподобався Івасикові ведмедик, зодягнений в гуцульський китар і капелюх, а на кінець поділилися з Івасиком тортиком, на якому горіла одна свічечка.

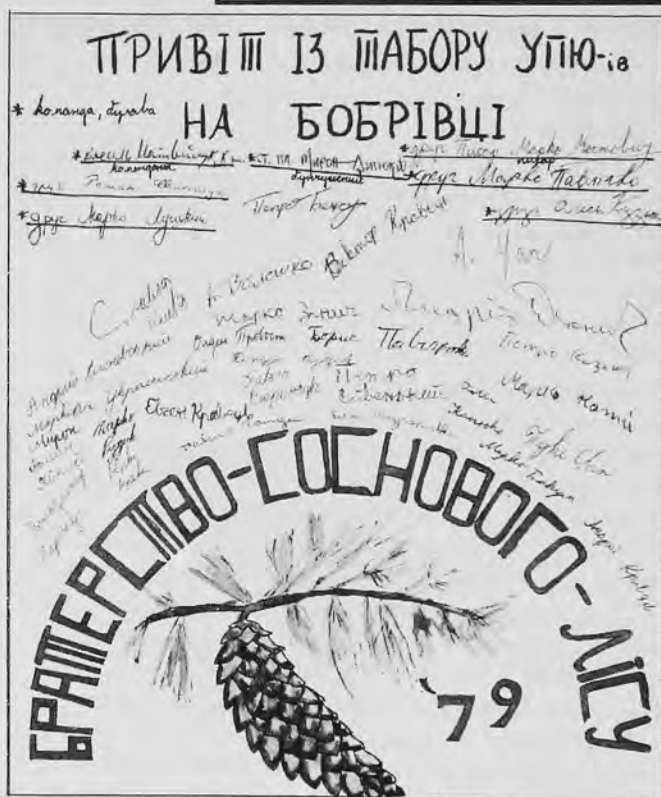
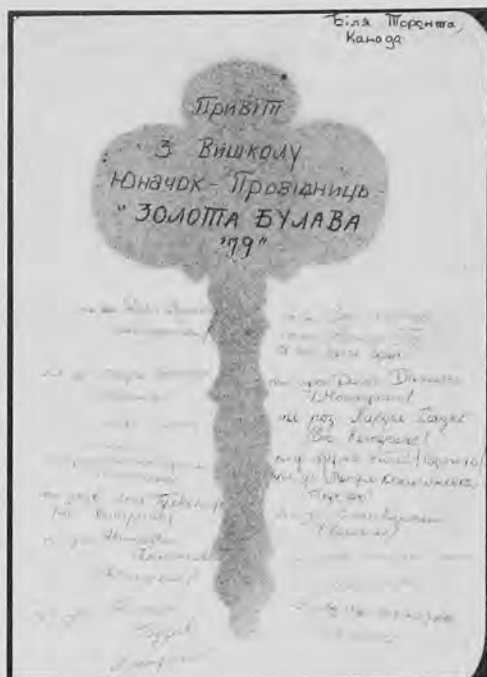
Івасик уважно приглядався до пластунок, але сам ще не міг їм подякувати, то це зробила в його імені його мати Надія.

На пам'ятку цієї зустрічі з малим Івасиком і його Мамою, зробили спільний знімок.

М. Л.

Найбільше і найдорожче добро кожного народу — це його мова, ота жива схованка людського духа, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя і свої сподівання, розум, досвід, погування.

Панас Мирний

- "Золота Булава" — вишкільний табір юначок-провідниць вітає малюнком золотої булави та підписами усіх — проводу й учасниць.
- Естетичний та дбайливо оформлений і цьогорічний привіт від "Лісової Школи" з Гантеру з підписами учасників і проводу.
- "На все є час" — табір УПЮ-ок на Бобрівці вітає гарним рисунком трьох дівочих голівок і годинника та підписами учасниць і проводу.
- Окружний табір УПЮ-ів "На лицарську честь" вітає карткою з підписами проводу табору.

- "У наших раю" — табори УПЮ-ів та УПЮ-ок Пл. Станіці Вашингтон вітають привітами з малюнками хоругвон, на яких підписи проводу й учасників/ниць.
- "Цвіт папороті" — табір Х-го Куреня УПЮ-ок ім. Ольги Кобилянської в Дітроїті. Видно, що в таборі було багато романтики й чару, бо програма пов'язана була з творчістю Патронки, назви гуртків прибрали назви зел України. "У звичаях юначки знайшли багато таємниць та чару краси" — пише Мирося Михалевич — комендант. Привітальна картка дуже помислова й фантазійна та естетична.

ПІДГОТОВКА ДО ЛЕТУ

Багато з вас напевно вже летіли літаком. Але більшість юнацтва напевно не знає скільки то праці треба вкласти, щоб приготувати літак у подорож.

В першу чергу з літака вибирають сміття й відпадки. Набирають у середину нові запаси. Механіки в той самий час перевіряють різні системи, себто мотори, гальми, інструменти та інше. Свіже повітря часто напompовується до середини і там його зберігають під певним тиском. Після того робітники наливають паливо в збірники. Збірники приміщені в двох найбільших крилах літака. Ця робота дуже прецизна, точна, бо кожний танк мусить мати однакову вагу палива. Якби тягар не був зрівноважений, то були б проблеми з летом. Щоб наповнити збірники вповні в "Боїнг 747", це триває близько п'ятдесят хвилин. "Боїнг 747" має поємність на 38.500 гальонів палива.

Під час цих приготувань капітан, перший і другий асистенти укладають плян подорожі. В цьому пляні накреслені важливі інформації, а саме: як зависоко летітиме літак, як зашвидко, в якому напрямі, під час якої погоди, і скільки літак важить. Коли цей плян подорожі готовий, пілоти входять до літака й перевіряють свої інструменти. Згодом пасажери заходять до літака і розміщуються на свої визначені місця.

Коли все готове, другий асистент (інженер лету) включає мотори (по одному за чергою). Капітан (головний пілот) тоді просить керівника повітря через радіоприймач дозволу виїхати на злітно-посадочну смугу. Коли літак є вже на краю призначеної смуги, капітан просить дозволу здійснитись вгору. Дуже часто на великих летовищах, таких, як у Торонті чи в Чикаго, літак мусить чекати на свій сигнал,

бо мусять відлетіти ще попередні літаки. Коли є дозвіл вилітати, всі три пілоти швидко переглядають свої інструменти, щоб впевнитись чи все гаразд. Після цього літак вилітає.

Під час лету капітан і перший пілот є в постійному контакті з різними керівниками повітряних ліній, щоб їх лет і приземлення були вповні безпечними. Коли літак прилітає до своєї мети й пасажери вже вийшли з літака, це щасливе закінчення лету. Тоді наново починається підготовка до наступного лету.

пл. роз. Петро Верига, Торонто

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

на історичну повість або оповідання.

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне, державницьке навітлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Твори у трьох примірниках, переписані на друкарській машинці треба надсилати до 31 грудня 1979 р. Допускається до конкурсу теж друківані твори. Склад журі буде поданий своєчасно. На нагороди включено нерозділену суму з попереднього конкурсу, так, що вона виноситиме 800.00 дол.

Заохочуємо письменників до участі та просимо надсилати твори на адресу:

UNWLA 108 Second Avenue,
New York, N.Y. 10003

Діловий Комітет

Українська Кредитова Кооператива

"САМОПОМІЧ"

у Філадельфії

4814 N. Broad Street

Philadelphia, PA 19141

Phone: GL5-8770

Приймає ощадності, дає позички

Урядові години:

Понеділок закрито	четвер 9 - 12
Вівторок 9 - 12	п'ятниця 3 - 8
Середа 3 - 8	субота 9 - 12

КОМП'ЮТЕРИ — ЩО ВОНИ?

Напевно ви чули багато про компютери. Всюди їх бачите — при касах у крамницях, вони в автах, якими можете переганятися, в машинах, щоб стріляти на ракети, чи в інших іграх. Також, — коли телефонуйте, вас почувують компютери. Малі компютери заховані майже всюди — в автах-Кадилляках, деяких машинах до прання, шиття, навіть у дорожчих патефонах.

Останніми роками технологія так удосконалена, що можна купити малі компютери, якими самому можна програмувати чи лишень грати. Компютери стають щораз дешевшими й сильнішими. Колись у сорокових роках не було так багато компютерів, тільки деякі лабораторії будували величезні машини — повні соток тисяч вакуумових ламп ("Vacuum tubes"). Перші компютери були збудовані в США. А поза США — вгадайте де? Не в Японії, і не в Німеччині, а в Україні! Ще дотепер Україна є одна з розвиненіших держав світа щодо компютерів.

Правильно по-українському не повинні ми казати "компютер", але "Електронічна циферна обчислювальна машина" або "ЕЦОМ". Це досить тяжко вимовляти. Всі в Україні кажуть "ЕЦОМ", а тут звичайно говоримо "компютер". "ЕЦОМ" це є найбільше поширений рід компютера, або циферний (digital). Другий рід — то "Електронічна обчислювальна машина" ("ЕОМ"), або "аналог" компютер. Але ми тепер цікавимося лише "ЕЦОМ"-машинами.

Наука про компютери та їхню теорію називається КІБЕРНЕТИКА (cybernetics). В Україні був заснований перший у світі інститут кібернетики, ще перед США. Там досліджують такі теми як: роботи, штучне мислення ("artificial intelligence") та різні роди програм грання в шахи. (Шахові програми тепер стали майже окремою ділянкою компютерів із своїми журналами, з'їздами тощо).

Щоб зацікавитися компютерами, треба слідкувати за ними. Якщо школа має компютер (половина шкіл має), то варто взяти курс, а найважливіше уживати компютер — "бавитися" ним. Такий найліпший спосіб навчитися оперувати ними, розуміти їх. У школах, які мають компютери, часами можна знайти компютерові "клуби", і варто хоч трохи завітати з ними.

Найкращий спосіб навчитися компютерства — мати свій власний компютер, або най-

ти такого товариша, що його має. Купити компютер — досить великий вклад грошей, але можна на те збирати, а ціни на компютери весь час падають! Це, що останнього року коштувало 1000 дол. тепер коштує 600 дол., а може на другий рік буде 400 дол. Добрі компютери, про які знаємо це є: "Radio Shack", "Commodore Pet".

Найліпше купити в т. зв. "computer store", де є також програми, книжки і все інше, що потрібне, де є гарніші компютери — такі, як: "Apple", "Sorcerer".

Може за кілька років компютери будуть такі дешеві та популярні, що буде в Пласті вмілість "кібернетик(-ця)". Так, можна навіть зробити програму, щоби компютер писав по-українському.

гетьм. скоб Всеволод Онишкевич

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$6.00 з додатком коштів пересилки.
- БУКВАР МАРІЇ ДЕЙКО, ціна \$4.00 і кошти пересилки.

ПРИЄДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

ЧИ ЗНАЄТЕ ТУ ПЛАТІВКУ?

“БУЛО КОЛИСЬ”

Відомий співак, бандурист і диригент Роман Левицький співає свої композиції, народні пісні, як також сучасні пісні з України, при акомпаніюванні бандури. Любителям гри на бандурі варто набути цю платівку. Купити можна: Musa Records.

“СВІТАНОК”

Дует сестер Галини і Донни Ваверчак у супроводі знаного музичного ансамблю “Сини степів” і бандуриста Романа Боцюркова. Більшість репертуару — це українські народні пісні. Також бувають композиції Білаша, Циганкова, Майбороди та інших українських композиторів.

Svitanok Records, 2245 W. Superior St., Chicago, Ill. 60612

“ПРОМІНЬ”

Це, відносно новий ансамбль з Чикаго, який складається з шістьох молодих музикантів, а саме: Володимир Глюбіш (бас, спів), Володимир Попович (бубни, спів), Богдан Крутяк (гітара, спів), Михайло Кончак (трубки, спів), Василь Телвак (дуті інструменти, спів) і Стефан Пилипчак (клявіатури і спів). На цій першій платівці маємо змогу почути, мабуть, найпрогресивніші обробки знамих українських пісень (“Мої ясени”, “Ворожка”, “Червона рожа трояка”), як також оригінальні композиції (“Промінь сонця”, “Коли вийде сонце”, “Хвиля”).

DUB Records Ltd. P. O. Box 8647, Chicago, Ill. 60680

“НЕЗАБУДЬКИ”

Вокальне тріо “Незабудьки” з Чикаго в складі: Марія Костелина (сопран), Олександра Савин (меццо-сопран) та Віра Сурівка (альт). Більшість пісень на цій платівці легкого, розважального жанру, як напр. “Гей-га” Веселовського, “Зачарована Десна” Шамо, “У милого очі сині” Циганкова та “Чаклуння” Поклада. Є також поважніші пісні, як “Вірую” Бородієви-

ча, чи “Туга” Гнатишина”.

NEZABUDKY Records, 2245 W. Superior St. Chicago, Ill. 60612

“ГОЛУБІВНА”

Це друга платівка ансамблю “Кобзарі” з Небраски. Ансамбль у своєму репертуарі має головню народні пісні, які виконує та аранжує в цікавий спосіб, вживаючи одночасно народні й модерні інструменти. Це відрізняє його від інших вокальних ансамблів.

Monitor Records, 156 5th Ave, New York, N.Y. 10010

“ІСКРА”

За неповних два роки існування, оркестра “Іскра” (Олесь Кузишин, Славко Палилик, Олег Бундзяк та Богдан Кузишин) з Нью-Йорку видала свою першу платівку. Репертуар складається з нових обробок знамих українських пісень, сучасних пісень з України та з власних композицій членів ансамблю.

“Iskra” Records, c/o O. Kuzyszyn, 52-11, 70th St., Maspeth, N.Y. 11378

ТРІО “ОСІНЬ”

Нові пісні, написані членами ансамблю заповнюють більшу частину репертуару. Зате найкраще виконані пісні це “Тече річка” Циганкова, “Я люблю” Веселовського та “Тихо, тихо” (нар.)

Склад ансамблю це: Надя Головаш, Оля Коробайло, і Ліда Сьолковська. Їм акомпаніює інструментальний ансамбль.

Yevshan Records, P.O. Box 125, Montreal, Quebec, Canada H2E 3L9

ст. пл. Олесь Кузишин

ВИВЧАЙМО СПІВАТИ НЕ ЛИШЕ КОЛЯДКИ

Кожного року стараємося давати на сторінках "Юнака" слова й мелодії колядок, щоби юначки й юнаки могли їх вивчати та співати в часі традиційного пластового колядування.

Але святковий рідзвяний цикл у нашій народній традиції має не лише колядки, а та-

кож численні щедрівки та пісні, що їх співають під Новий Рік. Тому тим разом подаємо нашим молодим читачам до вивчення одну з відомих щедрівок та одну народню пісню на свято "Маланки", тобто на ніч під Новий Рік.

Ходив походив
/муж. хор/

Нар. кол. з оп. "Різдв. ніч"
муз.: М. Лисенко

Andante sosten.

pp Хо-див по-хо-див мі-сяць по не-бі, сла-вен є-си! Сла-вен є-си,
Хо-див по-хо-див мі-сяць по не-бі,
наш ми-лий Бо-же, на не-бе-си! *росо cresc.* Кли-че-по-кли-че зо-рю з собо-ю,

2. Кличе-покличе зорю з собою... Славен єси!

3. Ой, ходім, зоре, де Господь живе... Славен єси! і т. д.

В ПОЛІ, В ПОЛІ...

Щедрівка

Помірквано

В полі, по-лі, плужок о-ре, щедрий ве-чір,
добрий ве-чір, добрим лю-дям на здоро-в'я.

За тим плужком Господь ходить,
Щедрий вечір...

Святий Петро поганяє,
Щедрий вечір...

Божа Мати їсти носить,
Щедрий вечір...

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ"

в Пасейку

237 Hope Avenue

Passaic, N. J. 07055

tel. (201) 779-9581

Години урядування: Понеділок і п'ятниця 7-9 веч. Середа 10-12 перед пол.

Ощаджувати та позичати найкорисніше в Українській Кредитовій Кооперативі

"Самопоміч" в Пасейку

Дивіденда — 6%

Літо на північній півкулі проминуло, а з ним вакації, мандрівки, життя в природі та для нас, пластунів, час таборування. Стоять самотньо пластові оселі, ліси, поляни, де ще так недавно дзвеніли молодечі голоси, і чекають знову, аж прийде літо, а з ним і зустріч природи з пластунами.

Але чи ті зустрічі завжди гарні для одних і других? Чи природа справді нетерпеливо чекає на молодих таборників?

Пройдімся по одному чи другому місці таборування пластунів. Чи залишили вони його таким, як повинні залишити пластуни? Чистим, упорядкованим, не знищеним? А може, залишили вони свою "візитівку" в природі на пораних деревах, незакопаних пушках, зле засипаній лятрині?

Ось Вам декілька таких образів з місця таборування — чи вони Вам не пригадують чогось?

1. Це дерево "хтось" почав рубати і так залишив...

2. На цьому місці була кухня — не тяжко це ствердити по залишених пушках і розбитих скриньках на харчі...

3. Місце, де була лятрина, не засипане добре вже тепер запалося — вистає лише стовбур із шнуром, що був її частиною...

4. Частина зле зрубаного дерева "кричить" своїм пораненням і вказує на неувважність тих, що таборували поблизу...

УСМІХНИСЯ!

ХРОНІКА

ПЛАСТОВА ГРУПА В ПАРИЖІ

Щирий привіт від членів Пластової Групи в Парижі. Будьмо знайомі! Ми стоїмо на площі ім. Тараса Шевченка біля української церкви св. Володимира.

Перший ряд зліва: Рій "Лисики": Аскольд Яцура, Олександра Гомола, Святослав Мазурик, Мирослав Гамола, Святослав Яцура, Наталя Берджерон, Михасик Берджерон, Роксолянка Яцура (неприсутня Кулька Вирста).
Другий ряд зліва: ст. пл. Зеня Кушпета, пл. уч. Лесик Плющ, пл. уч. Софійка Вирста, ст. пл. Христя Ковальська і ст. пл. Оксана Ребет.

"ЗОЛОТА БУЛАВА" — ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР ЮНАЧОК У КАНАДІ

Табір відбувся від 30. VI. до 8. VII. 1970 над індіанською річкою біля Варшави, Онтаріо. Учасниць — 13, членів проводу — 4.

Таборова одноднівка дуже чепурна, гарно оформлена, цікава змістом. Будемо містити матеріал з неї в "Юнаку". Учасниці описували в одноднівці кожний таборовий день, писали вірші, співали, зазнавали пригод — все це віддзеркалене в одноднівці. Містимо опис першого таборового дня.

Реданція.

Субота, 30. VI. 1979.

Перший день табору! Сонце світило, і трава хиталася зани наравана авт шукала відповідне місце на табір. Забрало трохи часу й думки, але ми нарешті заїхали. По перекусці наші подружки хотіли нас познайомити з тереном та довідатися, які були наші провідницькі здібності. Про це могли довідатися по тереновій грі, в якій ми мусіли переплисти на острів, перейти камінний яр та перелізти лнвою через яр, глибоний 60 метрів. Вкінці ми поставили шатра й почали будувати кухні, ставити щоглу та браму.

Коли прийшлося будувати лятину, дуже швидко пізнали ґрунт. Було тільки чотири інчі землі, а під нею кам'яне ліжко. По полудні юначки мали нагоду піти плавати. Виходивши з води, ми мали перегони до табору під час дощу й граду.

Коли ж перестав іти дощ, відбулося офіційне відкриття табору. Вперше на нашій поляні залунало "Царю Небесний" і вперше підняли ми синьо-жовтий прапор. Опісля почали ми приготувляти вечерю. По вечері знову почав іти сильний дощ. Ми всі сиділи в шатрах, а нами збудована ватра мокла разом з нашими шатрами. Замість молитви Подруга Дарна й Подруга Наталка стали посередині площі й зачали "Отче Наш", а ми всі молилися по шатрах. Так пройшов перший день нашого табування на "Золотій Булаві".

пл. розв. Оксана Ярош, з Оттави, Онтаріо

КРАМНИЦЯ ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ Пл. СТАНИЦІ ТОРОНТО

2199 Bloor St. West M6S 1M2

Має на складі

**ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ
УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ**

**ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ
Пл. ПРОБ, ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ,
КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
Пл. ПІДРУЧНИКИ**

Пл. станицям при замовленні відзнак на суму понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані гурткові й ройові відзнаки для гуртків "Волошки" і "Барвінок".

під нашою сосною

світлив І. Теречко

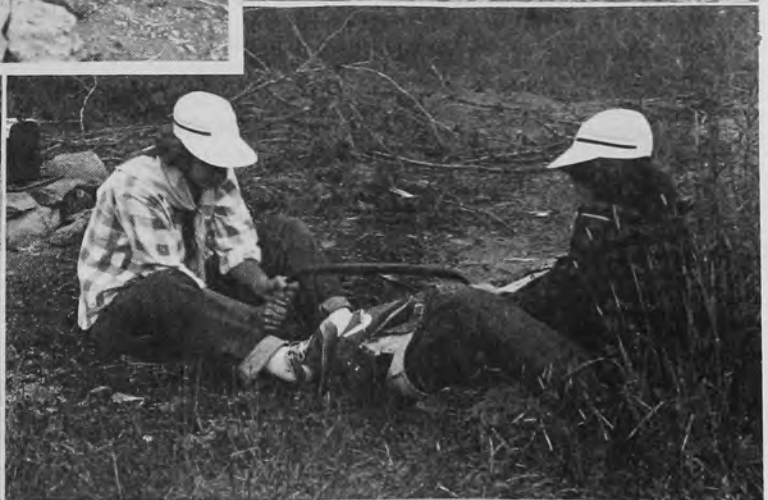
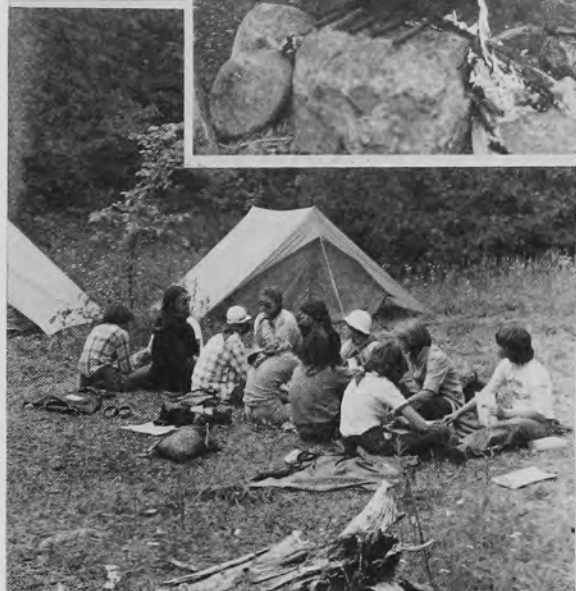
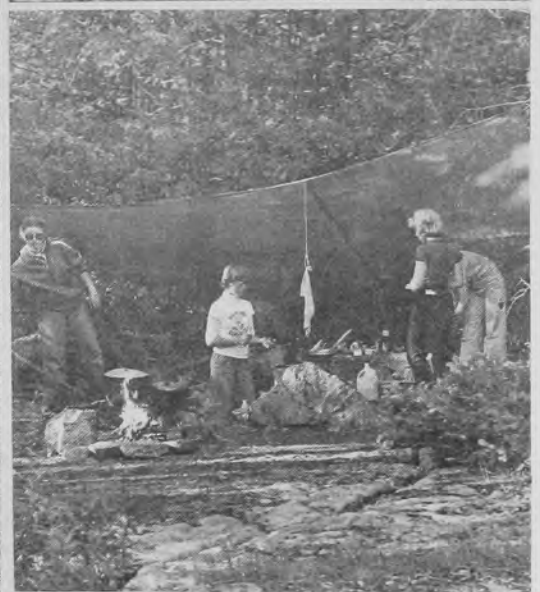

ПРОГУЛКА

при батрі

М-М-М-М!

ІНТЕРВ'Ю З МУЗИЧНИМ АНСАМБЛЕМ "ВЕСЕЛІ ЧАСИ"

Була забава 17 лютого ц. р. в Міссіссага б. Торонта, і тоді чотири юнаки мали змогу розпитати членів цього ансамблю про їхню модерну українську музику. Юнаки озброїлись до розмови багатьма питаннями та звукозаписувачем. Завзята розмова велася англійською мовою, бо тільки два з шістьох членів Групи — це українці. Все ж таки ми довідалися багато про сучасну українську музику безпосередньо від її творців. **Микола Біланюк**

О: Організатор

Ю: Юнак — пл. розвідувачі: Микола Біланюк, Роман Ващук, Андрій Перекліта, Тарас Снігура.

ВЧ: "Веселі часи": Джон Стесів, Тоні Слоніна, Стефен Фрост, Пилип Рапела, Вейн Годзікі, Богдан Півторак.

О: Ці хлопці — представники українського пластового журналу "Юнак", а це члени оркестри: Джон, Вейн, Тоні, Фил і Богдан... і, пробачте Стів. Я вже дещо розповів нашим юнакам.

Ю: Розкажіть, як ви стали українською групою? Як довго ви вже існуєте?

ВЧ: Ми почали п'ятнадцять років тому, як маленька англійська група. А потім, п'ять років тому, нас (ми вже були в більшості в такому складі, як тепер) українці почали запрошувати на імпрези, коли їм бракувало своїх ансамблів. Ми знали кілька українських пісень і давно брали лекції гри на акордеоні. Після кількох таких виступів ми почали експериментувати, розбудовуватися і так опинилися на полі української музики.

Ю: Чи думаєте далі грати виключно на забавах, а може матимете концерти?

ВЧ: О, ми б дуже хотіли мати концерти, річ ясна. Ми до того прямуємо. Вже мали їх кілька. Українська громада нас підтримувала.

Ю: Чи видумаєте, що українське громадянство в Північній Америці готове сприймати модерну музику?

ВЧ: Воно вже підтримало нас, бо, ми думаємо, наша музика є українська традиційна музика з домашньою рок.

Ю: А ви думаєте довго залишатися на цьому рівні, граючи на забавах от так, як "Рушничок"?

ВЧ: Ні, ми ніколи не залишалися довго на одному рівні. Треба завжди щось нове творити.

Ю: Куди ви тепер прямуєте? Який рівень ви вибираєте?

ВЧ: Ми могли б постійно йти вперед, але мусимо трохи стримуватися, бо публіка не може нам дотримувати крону.

Ю: Думаю, що прогресивної української музики справді ще нема.

ВЧ: Ні, з цим не годжуся, вона є, але її ніхто не хоче купувати.

ВЧ: Пригадайте собі, що було десять років тому. Грالی старини на скрипках і "Горнер" акордеонах у шафах. А тепер спеціальні світла й багато інших додатків. Мають це все багато груп. Тому не погоджуся, що нема поступу в українській музиці.

Ю: Все ж таки є велика різниця між англомовним рок і танковою музикою та українською музикою.

ВЧ: Без сумніву різниця є. Треба грати те, що подобається слухачам, музика мусить бути достосована до куль-

Члени ансамблю "Веселі часи".

турного тла публіки. Не будемо співати про меруану, бо це не є частиною культури. Хоч з другого боку, північно-американська культура має такого багато.

Ю: А українська молодь слухає радо англійського рок?

ВЧ: Певно.

Ю: І молодь буде слухати рок. І тому багато людей з Торонта люблять "Веселі часи". Ваша музика має трохи того справжнього рок в собі.

ВЧ: Можна сказати, що молодь українська шукає "сучасного українця".

Ю: Чи ви думаєте розвинути модерніший стиль, чи краще залишатися на теперішньому рівні?

ВЧ: Торонто легко сприймає наш поступ, але менші місцевості часто мають консервативніших слухачів.

Ю: Ваша платівка "Хвилинна мрія", я завважив, швидко зникає з українських книгарень. Скільки примірників її ви вже продали?

ВЧ: Я б сказав близько п'ять чи шість тисяч.

Ю: Чи ви задоволені таким успіхом?

ВЧ: О, так! Вона не так давно тому вийшла, менше, ніж рік тому. А ми нова група, багато людей нас не знає. А крамниці дуже повільні. При замовленні вони часто чекають кілька тижнів, щоб зібрати багато замовлень, а тоді щойно замовляють платівки.

ЖАРТІВЛИВІ ВЕСІЛЬНІ КОЛОМИЙКИ

В вашім селі нема ліса, нема чим палити,
В вашім селі нема хлопців, нема що любити.

Похилився дуб на дуба, явір на калину,
Вихвалявся один хлопець, що я за ним гину.

Та не думай, гордий хлопче, що про тебе дбаю,
А таними, як мудрий, плоти підпираю.

Ти до мене не ходи, не неси ми шницля.
Я за тебе не піду, за такого гицля.

Хвалилася дівчинонька, що має маєтон,
Одну ложну, одну миску й двоє горнетон.

Ішла баба із весілля та й ся роззувала,
Сварилася з черевиком, що не танцювала.

Ой Романе, Романочу, яка ж твоя жінка,
Намочила три сорочки й жде понеділка.

ДОРОГИЙ ЮНАЧЕ! Наш Рій "Зозульки" перейшов до УПЮ дев'ятого грудня 1978 року. Ми тепер звемося "Ізмарагд". В нашому гуртку нас вісім юначок: Віра Пастушенко — гурткова, Тамара Татух — заступниця, Лариса Росляк — писар, Борися Струк — скарбник, Лариса Юситчук — господар, Тамара Майвська — хронікар, Ліда Тодорук — фотограф, Лариса Талпаи — санітар. Ми вже були на "Святі Весни" 3-го червня. Наша подруга — пл. сен. Со-ня Скрипник.

Всі ми любимо юнацтво і "Юнака".

Писар Лариса Росляк

Дорогі Подруги і Друзі! На Ваші безперервні оголошення в справі датків на пресфонд чи додаткових передплат — реагую. Я є прихильником радше збірного залізного фонду на пластову пресу. В тому напрямі появилось кілька статейок, а навіть є декілька поважних пожертв.

Як бачите з залученого листа, я не хочу бути голословним і моя повна тисячка вкоротці поповнить Ваші рахункові книги (перша рата вже певно є у Ваших руках, бо наша Станиця ще в січні переслала гроші до Торонта).

Складаючи свою жертву на залізний фонд пластової преси, сподіваюся, що буду щасливий "на руку" і пластове братство "доброї волі" відгукнеться щедро та солідними жертвами дасть тривкі підвалини під пластову пресу.

Едмонтон, 18. VI. 1979
Скоб! пл. сен. Ярослав Іванусів

"ЮНАК" ДЯКУЄ ЗА ЩЕДРИЙ ДАР ПЛ. СЕН. Я. ЦІХАНСЬКИЙ

Довідавшись на XIV Крайовому Пл. З'їзді про фінансові клопоти пл. журналів, пл. сен. Ярослава Ціханська, яка вже неспроможна брати активної участі в житті Пласту, підійшла до референтки пл. видань своєї Станиці й сказала: "Не знаю як довго я ще буду жити й підтримувати пл. в-во своїми щорічними передплатами. Не знаю, чи пізніше буду спроможна висилати передплату. Тому тепер, коли ще можу — передаю на пластові видання тисячу дол. зі своїх заощаджень, а видавництво хай пересилає мені "Пл. Шлях" і все цікавий "Юнак" — поки зможу читати".

Цей гарний вчинок подаємо до відома читачам "Юнака". Хай він буде прикладом для інших. А в імені всіх, що видають і читають "Юнака" шлемо голосне й повне глибокої радості й вдячності "Д-я-к-у-є-м-о-о-о!" Бажаємо доброго здоров'я і якнайкращого самопочування Шановній пл. сен. Ярославі Ціханській.

Редакція

ДЯКУЄМО "ЧОРНОМОРЦЯМ"!

Листом з 24 липня ц. р. в імені курінного проводу ст. пл. В. Лапичак (скарбник) повідомив редакцію "Юнака", що з нагоди ХХХ-ої Великої Ради ХХV Куреня УСП-ів "Чорноморців", яка відбулася на "Бобрівці" 23 і 24 червня ц. р., Курінь пересилає даток \$25.00 на видавничий фонд.

**

Дуже-дуже дякуємо друзям "Чорноморцям" і бажаємо їм завжди "доброго вітру", а ще більше сили поборювати усякі супротивні вітри.

Редакція

Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union
108 Second Avenue, N.Y. 10003
Tel.: 212-473-7310

СКЛАДАТИ ГРОШІ ЧИ ПОЗИЧАТИ
НАЙКОРИСНІШЕ
У ФЕДЕРАЛЬНИЙ КРЕДИТОВІЙ
НООПЕРАТИВІ "САМОПОМІЧ"
в НЬЮ-ЙОРКУ

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. кер. ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

складаємо \$25,00 на пресовий фонд "Юнака"

Пластова Станиця в Гамільтоні, Канада

У світлу пам'ять

Дорогого і Незабутнього Друга

пл. сен. кер. ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

замість квітів на Його свіжу могилу

складаємо \$20,00 на пресовий фонд "Пл. Видавництва".

пл. сен. Анна Сатурська,

пл. сен. Мирослава Гун, Клівленд, США

У світлу пам'ять

Дорогого Друга

пл. сен. кер. ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

складаю \$10,00 на пресовий фонд "Юнака".

пл. сен. Ганна Коренець

Ньюарк, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. кер. ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

складаємо \$30,00 на пресовий фонд "Юнака".

по \$10,00 — Ірина і Роман Павлічки, Рочестер, США

Люба і Роман Домбачевські, Рочестер, США

ст. пл. Юрій і Аня Павлічки, Нью-Йорк, США

У сороковий день смерті
нашого неоціненого та всіма улюбленого
виховника та друга

св. п.

проф. пл. сен. кер.
ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

складаємо цю скромну пожертву \$160,00 на
пресовий фонд "Пластового Видавництва", а
Його пам'ять залишиться між нами на завжди.

З нашим, таким дорогим для Тебе наш виховнику,
пластовим та гуртковим СКОБ — БУР-КУ-КУ!

Члени колишнього гуртка "ГОЛУБ"
з Міттенвальд-у:

пл. сен. Володимир Бандера, Степан
Герула, Ореста Кузьма, Михайло Мочула,
Орест Небеш, Юрій Солтис, Юрій
Український, Богдан Андрушів.

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. кер. ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

складаю \$25,00 на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. Уляна Меллор

Рестон, США

Замість квітів на могилу

св. п.

проф. ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

довголітнього вчителя й директора "Рідної Школи" в
Боффало, колишні й теперішні вчителі цієї школи, що
разом з св. п. проф. О. Бережницьким старались
передати нашій дітворі знання українознавчих предметів,
складають свої пожертви на пресфонд "Юнака":

по \$5,00: проф. Мирослава Ганицька, Зіна Дмитрюк,
Мирослава Дмитрюк, проф. Осип Залеський, д-р Михайло
Лоза, Марта Стасюк, Неоніля Стецьків, інж. Роман Щуров-
ський; **по \$10,00:** Олена Морозевич, Неоніля Сайкевич;
\$25,00 — Ольга та Ігор Чмоли.

Замість квітів на могилу

св. п.

ВОЛОДИМИРИ МАРТЮК

Бабуні Кікі Захарчун, членки гуртка "Барвінок",
складаємо \$10,00 на пресовий фонд "Юнака".

Членки гуртка "Барвінок",
Філадельфія, США

Замість квітів на могилу

св. п.

ст. пл. ОРЕСТА ГОНКА

складаємо \$220,00 на пресовий фонд "Юнака".

\$25,00 — п-во М. Гонки;

\$20,00 — Р. і М. Борковські;

по \$15,00 — пл. сен. Я. і І. Моцюки,

пл. сен. П. і І. Ганкевичі, пл. сен. О. і

Б. Винники, пл. сен. Б. і Г. Титли,

Р. і О. Чавси;

по \$10,00 — В. і І. Іваничшини, В. і О.

Миськови, Р. і О. Бобяни, А. і Т. Ка-

щани, пл. сен. М. і Я. Гудзоваті, пл.

сен. С. Мороз, ст. пл. О. Карачевська,

Д. і О. Возняки;

по \$5,00 — В. і Я. Млинарини, Б. і В.

Вітюки, М. Струмінська, Г. Гнатів.

Замість квітів на могилу

св. п.

ЄВГЕНІЙ ГОЛІНАТОЙ

складаємо \$40,00 на пресовий фонд "Юнака"

\$20,00 — родини Сатурських, Піків, Гунів

по \$10,00 — Марта і Роман Кассараба

Ірина Іванишин, Клівленд, США

Замість квітів на могилу

св. п.

МИХАЙЛА ОСТРОВЕРХИ

складаємо \$25,00 на пресовий фонд пластових журналів

пл. сен. Богдан і Марія Пашковські,

Боффало, США

У квітні 1979 р. відійшов
несподівано і передчасно

св. п.
пл. сен. ТАРАС ТРИШ

колишній станичний Пластової Станиці в Нью-Йорку,
довголітній виховник, зв'язковий і комендант юнацьких
таборів. Для гідного вшанування Його пам'яті, члени

Пл. Станиці в Нью-Йорку, друзі-пластуни та знайомі
склали датки в сумі \$574,22. На підготовку тризни у Пл.

Станиці, Нью-Йорк, видано з цієї суми \$73,00, решту

\$501,22 передано на пресовий фонд "Юнака".

Датки склали: **\$55,00** — пл. сен. В. Корнага; **по \$50,00** —
Управа Оселі "Вовча Тропа", пл. сен. Б. і Є. Титли; **\$25,00**
— пл. сен. Д. і А. Ластовецькі; **по \$20,00** — пл. сен. Д. і Я.
Бойдуники, М. Маркевич; **по \$15,00** — пл. сен. Х. і Ю.
Навроцькі, пл. сен. Я. Оберишин; **по \$10,00** — д-р І. і Н.
Макаревичі, пл. сен. М. Юзенів, Міра Денис, пл. сен. О. і
Б. Кузишини, пл. сен. Р. Яцушко, пл. сен. М. Пежанський,
Юрій Костів, Ірина Гошовська, пл. сен. М. і О. Кузьмовичі,
пл. сен. Р. і О. Рогожі, пл. сен. І. Куровицька, пл. сен. О.
Маєвський; **по \$5,00** — пл. сен. О. Юзенів, пл. сен. Н. Са-
мокіш, пл. сен. Л. Зелик, пл. сен. Л. Черник, пл. сен. О.
Лопатинська, пл. сен. В. Свинтух, пл. сен. В. і П. Книші,
І. Чарська, Брожина, інж. Б. Соболта, пл. сен. Ю. Стру-
тинський, пл. сен. В. Процик, пл. сен. В. Сафян, пл. сен.
Х. Певна, пл. сен. І. Лучечко, пл. сен. Т. Кейс, І. Цегель-
ська, пл. сен. О. Лобачевська, пл. сен. І. Вербицька, пл.
сен. О. Кебало, пл. сен. Д. Косович, пл. сен. Ю. Ферен-
цевич, пл. сен. В. Слиж, пл. сен. Б. Кекіш, М. і Б. Гошов-
ські.

Окремо склали **П. і М. \$74,22**

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.
БОГДАНА ЛЮБИНСЬКОГО

складаємо \$10,00 на пресовий фонд "Юнака".

пл. сен. І. і О. Юрчуки, Лівінгстон, США

Замість квітів на могилу

сл. п. ТАРАСА ГОРБАЧЕВСЬКОГО

\$20,00 на Пресфонд "Юнака" складає

ст. пл. Тиня Баранецька, ЧП

Замість квітів на могилу

св. п.
пл. сен. ТАРАСА ТРИША

одного з основників Пласту в Австралії
та колишнього станичного Пл. Станиці Сідней
складаємо 105,00 австр. дол. на пресовий фонд "Юнака".

Австр. дол 10,00 — пластова Станиця Сідней;

по A\$ 5,00 — інж. М. Строкон, пл. сеньйори:

Г. і О. Бей, В. і Д. Гладкі, Ю. і К. Гродзіцькі, Є. Козьол-
новська, А. Корженівський, І. Круцько, Є. Кульчицький, Я.
Кужиль, А. і І. Прудники, С. Любчик, В. Савчак, С. Сара-
нула, М. і О. Сиваки, Ю. і Є. Сиваки, Я. і Л. Соловії, п. З.
Вовк, Пластприят Сідней, Анонімний.

Сідней, Австралія

Замість квітів на могилу

св. п.
ВАСИЛЯ МАНЬКА

знаного на терені Філадельфії купця
і співвласника фірми "Космос", відданого
члена "Пластприяту", із збірки на пластові потреби,

склали на пресовий фонд

"Юнака" \$50,00

Марніан Коженевський — \$30,00

Пластова Станиця у Філадельфії — \$20,00;

На пресовий фонд "Готуйсь" склали \$50,00

Рій "Інани" — \$15,00

пл. сен. Б. і Х. Турченюки — \$15,00

Пластова Станиця у Філадельфії — \$20,00

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.
ВОЛОДИМИРИ МАРТЮК з дому САФІЯН

складаю \$10,00 на пресовий фонд "Юнака"

**У. Є. Харченко,
Джерзі Сіті, США**

Замість квітів на могилу

св. п.
ВОЛОДИМИРИ МАРТЮК

складаємо \$20,00 на пресовий фонд "Юнака"

**Оксана Панасюк, Луїзія Гриців,
Винкот, США**

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

**СПИСОК ДАТКІВ
на пресовий фонд "Юнака", що вплинули до
31 липня ц. р.**

США:

Пл. сен. Ярослава Ціханська, Філадельфія, на усі три пл. журнали	1.000,00
25-тий Курінь УСП-ів "Чорноморці" з нагоди ХХХ-ої Великої Ради, що відбулася 23 і 24 червня ц. р. на "Бобрівці"	25,00
пл. юн. Андрій Коропей, Лінкольн, США	5,00
Замість квітів на могили (див. посмертні згадки)	1.131,00
США разом	\$2.161,00

КАНАДА:

Пластова Станиця в Гамільтоні замість квітів на могилу св. п. О. Бережницького	25,00
пл. юн. Ксеня, Надя і Марко Мариняки, Едмонтон, з нагоди уродин дідуся Андрія	15,00
ст. пл. Петро Палієнко, Торонто	5,00
Замість квітів на могили	25,00
Канада разом	\$70,00

АВСТРАЛІЯ:

Пл. юн. А. і Н. Круцько, Пеннант Гіллс	Австр. \$6,00
Пластова Станиця Сідней	3,00
по \$3,00 — пл. юн. Я. Гошовська, Каррамар, пл. юн. І. Дем'яненко, Кенлі Вейл, пл. юн. О. Г. Дубик, Стратфілд, пл. юн. Н. і Н. Ляляк, Стратфілд, пл. юн. Б. і Я. Прудник, Нортмід, пл. сен. Б. Придун, Іствуд, пл. юн. Г. Шухевич, Ліверпулл, пл. юн. Н. Соловій, Блантаун, о. І. Шевців, Лідкомб, д-р Б. Томашек, Дапто, пл. юн. В. Загородний, Соммер Гілл, пл. юн. Л. і А. Зелені, Савт Гренвілл,	разом 36,00
по \$2,00 — пл. юн. Д. Гарасимів, Бералє, пл. сен. В. Берегуляк, Кемден, пл. юн. В. Кенез, Бікслі Норт, пл. юн. С. Василик, Басс Гілл,	разом 8,00
по \$1,00 — пл. сен. М. Гаврилів, Честер Гілл, пл. юн. Б. Любчик, Вентворт Вілл, пл. юн. А. Барчинський, Обурн, пл. юн. Б. і Т. Базаліцькі, Пендел Гілл, пл. юн. Т. Боднарук, Ст. Мерис, пл. юн. В. Чаплинська, Ягуна, пл. юн. П. і П. Грох, Вольонгонг, пл. юн. Г. Янчук, Лакемба, пл. юн. Н. і П. Карен, Гарборд, пл. юн. П. і В. Коваль, Меріяландс, пл. юн. М. і П. Намурен, Кенлі Вейл, пл. сен. І. Параска, Стратфілд, пл. юн. Т. Пінкевич, Кронуля, пл. юн. К. Саракула, Блянгурст, пл. юн. Ю. Шилевич, Фейрі Медов, пл. юн. О. Смеречук, Лідкомб, пл. юн. В. Спесивий, Дінсон,	

пл. юн. М. і П. Таранець, Бляктавн, пл. юн. К. і Н. Теодорович, Бурвуд, пл. юн. А. Жуківський, Турнер, разом 20,00
Австралія разом Австр. дол. 73,00

ВИДАВНИЧИЙ ФОНД ім. СІРОГО ЛЕВА

Даток пл. сен. Ераста Гуцуляка, Торонто, Канада	\$300,00
Даток пл. сен. Василя Кунди, Едмонтон, Канада	200,00
Разом	\$500,00

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В числі "Юнака" за червень-липень ц. р. у списку датків на "Залізний Фонд Пластового Видавництва" трапилася помилка. У першому рядку жертводавців було подано: "Пл. сен. Марія Маренін, Кергонксон, США, \$25,00".

Правильно має бути: пл. сен. Мар'ян Клим Маренін, Кергонксон, ЗСА, пересилає чеком \$25,00 і кличе кожного члена зокрема 1-го Куреня УПС-ів ім. Тисовських у ЗСА, та 18-го Куреня УПС-ів "Дружинники" в Австралії, скласти на ту ціль відповідну суму.

Пл. сен. М. К. Мареніна просимо вибачення за цю помилку.

**СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ
З НАГОДИ РОКУ ДИТИНИ**

1. інж. Ю. Шилкевич, Файрі Медов, Австралія, для юначки в Австралії.
2. інж. М. Строкон, Стратфілд, Австралія, для юнака в Аргентині.
3. Д-р Б. Томашек, Дапто, для юнака в Аргентині.
4. пл. юн. А. і Н. Круцько, Пеннант Гілс, Австралія, для юначки в Аргентині.
5. пл. юн. А. Намурен, Кенлей Вейл, Австралія, для юначки в Аргентині.

Разом 5 дарункових передплат, усі з Австралії.

Складаємо щире подяку усім жертводавцям за дарункові передплати. Дарункові передплати дають змогу читати "Юнака" юначкам і юнакам, які самі не мають змоги заплатити передплати. Просимо складати даліш дарункові передплати з нагоди "РОКУ ДИТИНИ".

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent
527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666
INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації
„Юнака“:

„Yunak“ — Magazine,
2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 4V7 Canada
ЦІНА — \$9.00

**Друкерія
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботу.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

БОРСУК

ЇЖАК

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передплачуйте свої журнали!

КАЖАН

БОБЕР

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новинів та дітей до 12 року життя;

САЙГАК

ЛИС

● Присилайте передплати **З ПОЧАТКОМ КОЖНОГО РОКУ** (до 1 березня!), бо своєчасні передплати уможливають дешевшу пересилку журналів.

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

● Надсилайте дописи (хроніку, знімки, “молоде перо”, ілюстрації тощо), діліться своїми зауваженнями щодо змісту і вигляду журналів, втримуйте зв'язок з редакціями. Ставайте співучасниками пластового самовиховання.

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ